

Bekendtgørelse om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri

I medfør af § 16 i lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed, jf. lov-bekendtgørelse nr. 1350 af 17. december 2008 og efter forhandling med ministeren for videnskab, tekno-logi og udvikling, fastsættes efter bemyndigelse fra indenrigs- og sundhedsministeren:

Kapitel 1

Formål

§ 1. Formålet med specialuddannelsen af psykologer er, at psykologen gennem en psykologfaglig viden-reuddannelse på videnskabeligt grundlag, opnår teoretisk viden og praktiske færdigheder indenfor sund-hedssektoren i henholdsvis børne- og ungdomspsykiatri eller psykiatri.

Kapitel 2

Funktionsområde

§ 2. Specialpsykologen er ansvarlig for sin virksomhedsudøvelse i henhold til sin autorisation som psy-kolog, jf. lov om psykologer. Funktionsområder for en specialuddannet psykolog i børne- og ungdoms-psykiatri eller psykiatri omfatter:

- 1) Praktiske psykopatologiske kliniske færdigheder i forhold til patienter inden for børne- og ungdoms-psykiatrien henholdsvis psykiatrien, herunder:
 - a) at varetage klinisk psykopatologisk undersøgelses-, behandlings- og forløbsplaner
 - b) at varetage psykopatologisk diagnostisk udredning
 - c) at varetage psykologisk behandling
 - d) at medvirke til sikring af formidling, vejledning og behandling med henblik på at fremme psykisk sundhed og forebygge følgevirkninger af psykisk sygdom
- 2) Medvirken til koordinering, samt tværfagligt og tværsektorielt samarbejde, herunder:
 - a) tilrettelæggelse og koordination af udrednings- og behandlingsprogrammer i henhold til den fast-lagte behandlingsplan
 - b) fremme og sikre kontinuitet og sammenhæng i det samlede patientforløb, herunder sikring af at den psykiatriske patient og de pårørende informeres om behandlingsforløbet
 - c) at fremme og sikre at den samlede indsats tager udgangspunkt i patientens og de pårørendes øn-sker og ressourcer
 - d) at fremme et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde vedrørende psykiatriske patienter
- 3) Kvalitetsudvikling og undervisning, herunder:
 - a) at iværksætte og deltage i udviklings- og forskningsprojekter med fokus på indsatsen i relation til behandling af patienter med psykopatologiske tilstande, herunder at forholde sig kritisk analyse-rende til ny viden på området samt medvirke til implementering heraf

- b) at medvirke til at fremme og sikre den faglige kvalitet i behandlingsforløbene indenfor det pågældende område
- c) at medvirke ved uddannelse af psykologer indenfor psykiatrien, herunder psykologer, der skal uddannes til specialpsykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri

Kapitel 3

Uddannelsesansvar og uddannelsesstruktur

§ 3. Regionerne iværksætter specialuddannelsen for psykologer i psykiatrien og etablerer et landsdækkende sekretariat, Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen, der varetager administrationen af uddannelsen.

Stk. 2. Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen godkender individuelle uddannelsesforløb og handler efter rådgivning og faglig indstilling fra de psykologfaglige uddannelsesudvalg, jf. § 6.

Stk. 3. Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen sikrer udarbejdelse af en målbeskrivelse for de to specialpsykologuddannelser på grundlag af en indstilling fra de respektive psykologfaglige uddannelsesudvalg. I målbeskrivelsen indgår i overensstemmelse med reglerne i denne bekendtgørelse:

- 1) Minimumskompetencer, der skal erhverves under specialpsykologuddannelsen i introduktionsforløbet henholdsvis hoveduddannelsesforløbet
- 2) Angivelse af lærings- og evalueringsstrategi
- 3) Angivelse af tidsrammen for de teoretiske kurser

Stk. 4. Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen formidler beslutninger fra Rådet for specialpsykologuddannelse, herunder:

- 1) Uddannelsens tilrettelæggelse i teoretiske og kliniske uddannelsesperioder
- 2) Angivelse af hvilken dokumentation, der skal foreligge til sikring af at kompetencerne er opnået
- 3) Oversigt over tildeling af de teoretiske kurser
- 4) Krav til medvirkende kliniske uddannelsessteder
- 5) Krav til lærerkræfter og kliniske vejledere

Stk. 5. Målbeskrivelsen indstilles af Rådet for specialpsykologuddannelse, jf. § 5, til Sundhedsstyrelsens godkendelse.

§ 4. Udgifterne ved gennemførelse af specialpsykologuddannelsen afholdes af regionerne.

Kapitel 4

Uddannelsesråd m.v.

Rådet for specialpsykologuddannelsen

§ 5. Regionerne nedsætter i fællesskab Rådet for specialpsykologuddannelse, der er et landsdækkende råd, sammensat af repræsentanter fra de ansættende myndigheder og personer med viden på psykiatriområdet. Sundhedsstyrelsen udpeger en formand efter indstilling fra regionerne. Rådet består i øvrigt af:

- 1) Tre repræsentanter fra regionerne
- 2) En repræsentant fra Dansk Psykolog Forening
- 3) En repræsentant fra Det psykologfaglige uddannelsesudvalg i børne- og ungdomspsykiatri, jf. § 6
- 4) En repræsentant fra Det psykologfaglige uddannelsesudvalg i psykiatri, jf. § 6
- 5) En repræsentant fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet
- 6) En repræsentant fra Sundhedsstyrelsen
- 7) En repræsentant for de uddannelsesbærende universiteter i fællesskab
- 8) En repræsentant fra Dansk Psykiatrisk Selskab
- 9) En repræsentant fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab i Danmark

Stk. 2. Rådet sekretariatsbetjenes af Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen.

Stk. 3. Rådet for specialpsykologuddannelsen rådgiver Sundhedsstyrelsen og regionerne i forhold vedrørende uddannelse af specialpsykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri.

Stk. 4. Rådet rådgiver bl.a. om følgende:

- 1) Dimensioneringen af specialpsykologuddannelsen for henholdsvis børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri
- 2) Ændringer i uddannelsens målbeskrivelser
- 3) Ændringer i det overordnede kursusprogram for den teoretiske uddannelse
- 4) Ændringer af reglerne for meritoverførsel til specialpsykologuddannelsen samt fastlæggelse af rammer for dispensationer
- 5) Ændringer af specialpsykologuddannelsernes længde og indhold samt drøftelse af principielle spørgsmål vedrørende målbeskrivelserne og uddannelsesprogrammerne

Stk. 5. Rådet har endvidere til opgave at:

- 1) Sikre kvaliteten af uddannelsen samt evaluere denne
- 2) Sikre opfølgning på regionernes anvendelse af psykologer med specialpsykologuddannelse samt udvikling i efterspørgsel efter specialpsykologer

Stk. 6. Efter indstilling fra Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen godkender Rådet regler for fravær, herunder regler om forlængelse af uddannelsen ved fravær, efter et nærmere bestemt omfang samt regler for uddannelse på deltid.

De psykologfaglige uddannelsesudvalg

§ 6. Regionerne nedsætter to landsdækkende psykologfaglige uddannelsesudvalg for specialpsykologuddannelsen henholdsvis Det psykologfaglige uddannelsesudvalg i børne- og ungdomspsykiatri og Det psykologfaglige uddannelsesudvalg i psykiatri. De psykologfaglige uddannelsesudvalg består af:

- 1) En uddannelsesansvarlig psykolog fra hver region, der udpeges af regionerne
- 2) En repræsentant fra Dansk Psykolog Forenings selskab for Psykologisk psykiatri (kun i Det psykologfaglige uddannelsesudvalg for psykiatri)
- 3) En repræsentant for Selskab for Psykopatologi hos børn og unge (kun i Det psykologfaglige uddannelsesudvalg for børne- og ungdomspsykiatri)
- 4) En repræsentant fra Dansk Psykolog Forening

Stk. 2. Regionerne udpeger en formand for hvert af udvalgene blandt de to udvalgs medlemmer. De to formænd for uddannelsesudvalgene er medlem af Rådet for specialpsykologuddannelse. Uddannelsesudvalgene sekretariatsbetjenes af Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen.

Stk. 3. De to psykologfaglige uddannelsesudvalg har til opgave at udarbejde faglige indstillinger til Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen vedrørende:

- 1) Godkendelse af uddannelsessteder
- 2) Tilrettelæggelse af uddannelsesforløb
- 3) Godkendelse af konkrete kursusbeskrivelser for delkurser
- 4) Individuelle ansøgninger om meritoverførsel og dispensationer
- 5) Forslag til og ændringer af målbeskrivelser

Kapitel 5

Uddannelsen

Adgangsbetingelser

§ 7. Til specialpsykologuddannelsen kan optages ansøgere, der har dansk autorisation som psykolog.

Varighed

§ 8. Uddannelsen har en varighed svarende til 4 års fuldtidsansættelse, og består af et teoretisk uddannelsesprogram og en systematisk, superviseret klinisk uddannelse.

Indhold og mål

§ 9. Efter uddannelsen skal den uddannelsessøgende have opnået kompetencer som angivet i målbeskrivelsen for specialpsykologuddannelsen.

Stk. 2. Den praktisk kliniske uddannelse skal finde sted i forud godkendte forløb under ansættelse på psykiatriske sygehusafdelinger eller på anden institution med psykiatrisk eller psykiatrisk videnskabeligt arbejdsområde. Godkendelse forudsætter, at uddannelsesstedet har en uddannelsesansvarlig specialpsykolog. Godkendelse af et eller flere uddannelsessteder foretages af Sekretariat for specialpsykologuddannelsen. Godkendelse af et uddannelsessted kan være betinget af, at dele af uddannelsen foregår på et andet uddannelsessted. Godkendelse af et uddannelsessted sker i forbindelse med godkendelse af uddannelsesprogrammet, jf. § 10 stk. 2.

Stk. 3. Det påhviler uddannelsesstederne at sikre rammerne for kompetenceudviklingen. Uddannelsesstedet og den uddannelsessøgende psykolog skal i fællesskab arbejde for den nødvendige progression i kompetenceudviklingen og opnåelse af en stigende selvstændighed for den uddannelsessøgende psykolog i opgavevaretagelsen.

§ 10. Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen godkender uddannelsessteder på baggrund af faglig indstilling fra de to psykologfaglige uddannelsesudvalg.

Stk. 2. Det er en forudsætning for at blive godkendt som uddannelsessted, at der er udarbejdet et uddannelsesprogram, som beskriver, hvorledes de i målbeskrivelserne angivne kompetencer kan opnås i konkrete uddannelsesforløb.

§ 11. I specialpsykologuddannelsen indgår et teoretisk uddannelsesprogram bestående af generelle kurser, specialespecifikke kurser samt et forskningstræningsmodul. Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen sikrer udarbejdelse af det teoretiske uddannelsesprogram for de generelle og specialespecifikke kurser samt forskningstræningsmodulet efter faglig indstilling fra de to psykologfaglige uddannelsesudvalg.

§ 12. Uddannelsen gennemføres som en etårig ansættelse i introduktionsuddannelse og en efterfølgende treårig ansættelse i hoveduddannelse, der hver omfatter såvel teoretisk undervisning som praktisk klinisk uddannelse.

Stk. 2. Den praktisk kliniske uddannelse gennemføres i godkendte forløb.

§ 13. Uddannelsen skal så vidt muligt indeholde mindst to ansættelsessteder inden for specialet henholdsvis børne- og ungdomspsykiatri eller psykiatri, hver af mindst 12 måneders varighed. Sammensætning af uddannelsesforløb skal sikre, at den uddannelsessøgende opnår de kompetencer, der er beskrevet i målbeskrivelsen.

Stk. 2. Ansættelsesvarigheden på de enkelte uddannelsessteder skal være på mindst 6 måneder. Særlige målbeskrevne kompetencer kan opnås ved kortere ophold.

Stk. 3. Ved deltidsansættelse forlænges uddannelsestiden forholdsmæssigt således, at den samlede uddannelsestid svarer til den, der kræves i en fuldtidsansættelse.

§ 14. Det kliniske uddannelsessted fastlægger, i samarbejde med en udpeget ansvarlig vejleder, en plan for en løbende evaluering af den kliniske uddannelse. Planen skal tage udgangspunkt i psykologens erfaring, den konkrete kliniske praksis og dertil hørende teori.

Kapitel 6

Bedømmelse m.v.

Klinisk- og teoretisk uddannelse

§ 15. Introduktionsuddannelsen skal være gennemført og godkendt inden, der kan ske påbegyndelse af et hoveduddannelsesforløb. Godkendelse af den samlede uddannelse forudsætter dokumentation for:

- 1) Gennemførte kliniske uddannelsesforløb
- 2) Godkendelse af målbeskrivelsens kompetencer
- 3) Gennemførelse og godkendelse af det teoretiske uddannelsesprogram

Bevis og titel

§ 16. Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen udsteder et af Sundhedsstyrelsen godkendt uddannelsesbevis for uddannelsens gennemførelse.

§ 17. Godkendelse af det samlede uddannelsesforløb og vurdering af, hvorvidt uddannelsesbevis kan udstedes, foretages af Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen.

§ 18. Den, der har gennemført specialpsykologuddannelsen, kan benytte betegnelsen Specialpsykolog i børne- og ungdomspsykiatri henholdsvis Specialpsykolog i psykiatri.

Stk. 2. Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen orienterer Sundhedsstyrelsen og Psykolognævnet om, hvilke psykologer der har gennemført specialuddannelsen. Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen fører register over specialpsykologer i børne- og ungdomspsykiatri henholdsvis specialpsykologer i psykiatri.

Kapitel 7

Meritoverførsel

§ 19. For psykologer med dansk autorisation kan Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen, efter faglig indstilling fra de psykologfaglige uddannelsesudvalg, give dispensation til afkortning af uddannelsen (merit) på baggrund af dokumenteret anden relevant uddannelse og/eller ansættelse.

Stk. 2. I meritvurderingen indgår:

- 1) Længden af klinisk praktisk uddannelse, opnåede faglige kompetencer og supervisorsforhold. Ansøgeren skal dokumentere, at områder i målbeskrivelsen er dækket gennem tidligere superviserede ansættelser
- 2) Den teoretiske uddannelseslængde, det faglige indhold og niveauet i undervisningen. Ansøgeren skal dokumentere, at områder i målbeskrivelsen er dækket gennem tidligere teoretisk uddannelse
- 3) Videnskabelig kvalifikation og/eller dokumenteret erfaring med kvalitetsudvikling. Ansøgeren skal dokumentere, at have kvalifikationer svarende til forskningstræningsmodulet

Kapitel 8

Klageadgang og tilsyn

§ 20. Klager over afgørelser truffet af Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen, indenfor rammerne af denne bekendtgørelse, kan indbringes for Sundhedsstyrelsen senest 4 uger efter dato for afgørelsen. Sundhedsstyrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 21. Sundhedsstyrelsen fører tilsyn med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af specialpsykologuddannelsen.

Stk. 2. Sundhedsstyrelsen kan, som tilsynsmyndighed, anmode Rådet for specialpsykologuddannelsen om oplysninger om uddannelsesvirksomheden.

Kapitel 9

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 22. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. december 2010.

§ 23. Følgende dansk autoriserede psykologer kan, efter ansøgning, opnå tilladelse til at betegne sig som specialpsykolog i børne- og ungdomspsykiatri henholdsvis specialpsykolog i psykiatri, såfremt ansøger kan dokumentere:

- 1) Specialpsykolog i børne- og ungdomspsykiatri: Psykologer, der har gennemført Dansk Psykolog Forenings specialistuddannelse og opnået specialistgodkendelse i klinisk børnepsykologi og i psykoterapi, eller i klinisk børne-neuropsykologi og i psykoterapi eller i klinisk børnepsykologi og i klinisk børne-neuropsykologi, og som inden for de seneste 12 år har haft beskæftigelse i psykiatrien, både inden for børnepsykiatri og ungdomspsykiatri, svarende til fuldtidsbeskæftigelse i mindst 8 år.
- 2) Specialpsykolog i psykiatri: Psykologer der har gennemført Dansk Psykolog Forenings specialistuddannelse og opnået specialistgodkendelse i psykopatologi og i psykoterapi, og som inden for de seneste 12 år har haft beskæftigelse i psykiatrien svarende til fuldtidsbeskæftigelse i mindst 8 år.

Stk. 2. Ansøger skal herudover dels dokumentere en bredde i den klinisk psykiatriske ansættelse dels dokumentere at have kompetencer, der fuldt ud kan sidestilles med specialpsykologuddannelsen i henholdsvis børne- og ungdomspsykiatri eller psykiatri.

Stk. 3. Ansøgninger efter § 23 stk. 1 og stk. 2 skal være modtaget af Sekretariatet for specialpsykologuddannelsen inden udgangen af juni måned 2011.

Sundhedsstyrelsen, den 25. november 2010

ELSE SMITH
KST.

/ Birte Obel